

مهمترین خطبه در اسناد شیعه و سنی درباره پوشش زنان / شکل پوشش فاطمه (س) در بیرون از خانه چگونه بود؟

آیت الله آقا مجتبی تهرانی در ایام فاطمیه سال 1374 به شرح خطبه فدک حضرت فاطمه (درو خدا بر او باد) پرداختند و در جلسه اول به شکل پوشش اسلامی زنان در جامعه بر اساس سیره آن حضرت اشاره کردند. که در زیر می خوانید:

متن زیر گلچین خبرآنلاین از خطبه حضرت فاطمه (س) با عنوان "خطبه فدک" است که این خطبه توسط استاد اخلاق و عرفان "حضرت آقا مجتبی تهرانی" شرح شده است که مهمترین سند شیعه و سنی درباره مشخص کردن مقدار و اندازه پوشش زن مسلمان مکتبی در جامعه است.

آیت الله آقا مجتبی تهرانی در ایام فاطمیه سال 1374 به شرح خطبه فدک حضرت فاطمه (درو خدا بر او باد) پرداختند و در جلسه اول به شکل پوشش اسلامی زنان در جامعه بر اساس سیره آن حضرت اشاره کردند. که در زیر می خوانید: بخش آغازین خطبه به مقدار پوشش و حجاب زن در جامعه اشاره دارد که اکثر مورخان شیعه و سنی نوشته اند:

* لَمَّا أَجْمَعَ [1] أَبُو بَكْرٍ وَ عُمَرُ عَلَى مَنَعَ فَاطِمَةَ فِدْكَاً وَ بَلْعَهَا ذَلِكَ. زمانی که ابوبکر و عمر تصمیم گرفتند که مانع رسیدن فدک به حضرت زهرا (س) شوند. این خبر که به حضرت زهرا (س) رسید. ایشان همه را خبر کرد و پس از پوشیدن لباس ها برای سخنرانی به سمت مسجد رفت. نوع و چگونگی پوشش حضرت زهرا را همه روایت کرده اند:

پوشش اول : بزرگتر از روسری های فعلی زن ها به صورتی که سر و سینه و گردن را می پوشانده است
* لَأْتِ خِمَارَهَا عَلَى رَأْسِهَا

لا ت به معنی پیچیده است. خمار چیزی بوده است بزرگتر از روسری های فعلی زن ها به صورتی که سر و سینه و گردن را می پوشانده است و همان است که در آیه شریفه آمده است:

* وَلْيَضْرِبْنَ خُمْرُهُنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ [2]

روسی هایشان را طوری روی سر بیندازند که سینه را بپوشاند.

خمر جمع خمار است. به هر حال وقتی این خبر به حضرت زهرا (س) رسید برخاستند و خمار را بستند. لا ت به معنای پیچیدن است. از لفظ خمار هم معلوم می شود که حضرت طوری آن روسری را به کار برده بودند که روی گردن و سینه ایشان پوشیده شده بود.

پوشش دوم: نوعی پوشش سراسری شبیه چادر امروز یا پیراهن بلند عربی
* وَ اسْتَمَلَتْ بِجِلْبَابِهَا

جلباب نوعی پوشش سراسری بوده که روی لباس ها می پوشیده اند. شاید چیزی شبیه چادر امروز یا پیراهن بلند عربی. حضرت آن پوشش سراسری را هم طوری بر سر افکندند که محیط بر تمام بدن ایشان بود.

* وَ أَقْبَلَتْ فِي لَمَةٍ (یا لمة) [3] مِنْ حَقْدَتِهَا وَ نِسَاءً قَوْمِهَا

یعنی حضرت زهرا (س) همراه با گروهی که به اصطلاح همسن و سال، یا هماهنگ، یا از یاران و اعوان و خویشاوندان ایشان بودند حرکت کردند. تا اینجا یکی از مسائل قابل توجه مسئله پوشش حضرت است که ایشان برای وارد شدن در مسجد که مردان در آنجا حضور داشتند چگونه خودشان را از نظر پوشش آماده کردند. نکته دیگر توجه به جماعتی است که آن حضرت را در حرکت به سمت مسجد همراهی کردند و احتمال زیاد دارد که منظور همراهان از این کار یاری حضرت زهرا (س) باشد. همان طور که امروز اگر کسی برای حضور در مجلس احتجاج حرکت می کند گروهی از همفکرانش نیز او را همراهی می کنند. پس در این اقدام حضرت دو احتمال وجود دارد اول آنکه شخصیت ظاهری ایشان محفوظ بماند، دوم اینکه پیکره ظاهری حضرت هم در بین مردها نمایان نشود و در میان گروه زنان پوشیده بماند.

* حَتَّى دَخَلَتْ عَلَى أَبِي بَكْرٍ وَ هُوَ فِي حَشْدٍ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ وَ غَيْرِهِمْ تا این که حضرت وارد شد بر ابی بکر در مسجد در حالی که گرداگرد او را جمع زیادی از مهاجرین و انصار و دیگر مسلمین گرفته بود. حشد همان گروه و جماعت است.

* فَتَنَيْتُ دُؤُنَهَا مَلَأَةً

سپس میان حضرت و مردم پرده ای نصب شد.

وقتی حضرت زهرا (س) وارد مسجد می شود در آنجا پرده ای نصب می شود. ملاء به معنای ازار یا پرده است. یعنی بین ایشان و آن مردها که از مهاجرین و انصار و گرداگرد ابی بکر بوده اند پرده ای آویخته می شود حتی در برخی نسخه ها آمده است ملاء قبطیه یعنی حتی جنس پرده را که مصری بوده است مشخص کرده اند. به هر حال نکته مهم در این بخش آن است که همین که حضرت وارد می شود دستور می دهند که پرده ای بین ایشان و دیگران بیاویزند.

البته از کلمه فجلست که در خطبه آمده استفاده می شود که قبل از این که حضرت بنشینند پرده را سریع می آویزند. یعنی همین که خبردار می شوند دختر پیغمبر (ص) در راه مسجد است یا به محض ورود ایشان محیط را آماده می کنند و این پرده را نصب

می‌کنند و این خود باز از اموری است برای حفظ حضرت از نگاه مردان و احترامی بوده که به صورت سنت درآمدہ است و امروزہ نیز در مجالس مذهبیه رعایت می‌شود.
/